

# SLOVENSKI NAROD

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: LJUBLJANA, PUCCINJEVA ULICA 5 — TELEFON: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26 — Izhaja vsak dan opoldne — Mesečna naročnina 6.— lir, za inozemstvo 15.20 Lir

IZKljučNO ZASTOPSTVO za oglase iz Kraljevine Italije in inozemstva ima

Računi pri poštno čekovnem zavodu:  
Ljubljana št. 10-351

CONCESSIONARIA ESCLUSIVA per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A., MILANO.

## Normale attività in Cirenaica

Cinque velivoli avversari abbattuti nel cielo di Malta e uno distrutto al suolo

Il Quartiere Generale delle Forze Armate comunica in data di 18 maggio il seguente bollettino di guerra n. 716:

Normale attività di pattuglie e di artiglierie in Cirenaica.

Reparti aerei dell'Asse durante azioni di caccia libera nel cielo di Malta hanno abbattuto quattro Spitfire ed un Curtiss, mentre un sesto apparecchio veniva mitragliato ed incendiato al suolo. Un nostro velivolo non è rientrato alla base.

## Normalno delovanje v Cirenaici

Pet sovražnih letal sestreljenih nad Malto, eno uničeno na tleh

Glavni Stan Italijanskih Oboroženih Sil je objavil 18. maja naslednje 716. vojno poročilo:

Normalno delovanje patrol in topništva v Cirenaici.

Letalski oddelki ost so v akcijah samostojnih lovcov v zraku nad Malto sestrelili 4 letala tipa »Spitfire« in eno letalo tipa »Curtiss«, a neko sesto letalo je bilo zadeto s strojno in zažgano na tleh.

Eno naše letalo se ni vrnilo na svoje oporišče.

deljevanje in ureditve potrošnje, ki po navodilih ministra za Italijansko Afriko popolnoma sodeluje z vojaškimi oblastmi, s čimer je bil zagotovljen normalni razvoj zavijanja. Duce je z odobravanjem sprejel na znanje poročilo o opravljenem delu in mu je izrekel pohvalo ter dal navodila za nadaljnje delovanje.

## Admiral Cunningham odžagan

Rim, 19. maja. s. Agencija Reuter objavlja, da je bil admiral Cunningham, vrhovni poveljnik angleške mornarice v Sredozemlju, ki ga je Churchill toliko hvalil, odžagan in poslan v Ameriko v neki dvomislji misli glede pomorskega sodelovanja. Za njegovega naslednika v Sredozemlju je bil imenovan admiral Harwood, ki je že dospel v Aleksandrijo. Tako se je končala kariera angleškega admirala, ki mu je Churchillova vlada poverila nalogo, da izvojuje nov Trafalgar ali vsaj nov Abukir, ki pa ni bil sposoben niti zavarovati zvezo med Gibraltarjem in Malto in ne preprečiti pomorskega prometa med Sicilijo in Libijo. Churchill je torpediral admirala Cunninghama, kakor je torpediral toliko drugih admiralov na Pacifiku, na Atlantiku in na Indijskem Oceanu, da bi se sam zaščitil pred Crippsovimi torpedi. Admiral Cunningham je bil odstranjen s Sredozemlja, ker so ga sistematično hrabrost in požrtvovalnost italijanske mornarice ali pa strateške zmote predsednika Churchilla onemogočile. Njegov padec pomeni priznanje časti italijanske mornarice.

## Kontreadmiral Harwood

Rim, 19. maja. s. Kontreadmiral Henry Harwood je bil imenovan za novega vrhovnega poveljnika angleških pomorskih sil v Sredozemlju kot naslednik Cunninghama, ki je postal član zavezniškega vojne sveta v Washingtonu. Glede razlogov te spremembe so v angleških uradnih krogih do skrajnosti rezervirani, toda v drugih angleških vojaških krogih opozarjajo, da so bili neuspehi angleške mornarice v Sredozemlju v zadnjih mesecih pravi razlog za Cunninghamovo premostitev.

## Oskrba v Libiji

Rim, 19. maja. s. Duce je sprejel ob navzočnosti Ministra za Italijansko Afriko Teruzija nacionalnega svetnika dr. Renata Trevisana, generalnega komisarja za oskrbo in vojno-gospodarsko sodelovanje pri vladi v Libiji, ki je Duceju predložil obširno dokumentirano poročilo o organizaciji in delovanju oskrbovalne službe, raz-

## Trije dokazi italijanskega razpoloženja

Na seji direktorija Fašistične stranke je Duce obeležil pomen zadnjega posojila, zbiranja volne in svojega obiska na Sardiniji

Rim, 19. maja. s. V Beneški palači se je sestel pod vodstvom Duceja Nacionalni direktorij Fašistične stranke. Navzoči so bili vsi člani. Pred pričetkom zborovanja je Duce podal naslednjo izjavo:

Trije dogodki so v zadnjem času pokazali, kakšno je razpoloženje Italijanskega naroda ob koncu drugega leta vojne. Prvi dogodek je uspeh posojila, ki je preselilo prejšnje posojilo brez posebnih propagandnih naporov za štiri milijarde. Italijanski vlagatelji je odločno izprical svoje zaupanje v državne finance in vero v zmagovalni zaključek vojne.

Se pomembnejše je bilo v moralnem pogledu zbiranje volne, ki ga je zaradi svoje splošnosti in spontanosti ter glede na dejanske rezultate smatrali za neke vrste slovesen plebiscit in za ponosen dokaz ljubezni do naših Oboroženih sil. 15. maj, ko je bilo zaključeno zbiranje volne, je treba postaviti ob 18. december 1935, ko so bili darovani poročni prstani. Kakor so darovani prstani služili v naslednjem po-

letju za odplačevanje 15 milijonov stotov tujeja žita, ki je bilo uvoženo zaradi nezadostne domače proizvodnje, tako bo sedaj podarjena volna varovala naše vojake vseh vrst orožja pred mrzom in jim bodo omogočene nove borbe za dosego zmage.

Končno sem na svojem potovanju v Sardiniji ugotovil po presledku sedmih let, da je bil dosežen znaten napredek na vseh področjih, a ostalo je še mnogo, kar bo treba storiti v vojni in po njej. S političnega stališča se je tako v mestu kot na vasi ponovno pokazala visoka moralna pomen rase borcev, kakršni so oni na Sardiniji, in popolna vera v zmago, pa tudi popolna pripadnost k fašizmu.

Tajnik Stranke je nato prečital svoje poročilo, ki je bilo sestavljeno na podlagi poročil Pokrajinskih zveznih tajnikov. O samem poročilu je še govoril Duce, nakar sta govorila ministra Bottai in Ricci. Seja, ki je trajala dve uri, se bo nadaljevala v četrtek ob 17. uri.

## Odpor proti racioniranju goriva v Angliji

Stockholm, 19. maja. d. Dopolnilni lista »Svenska Dagbladet« javlja iz Londona, da je bila britanska vlada prisiljena umakniti načrt o racioniranju potrošnje goriva in električnega toka na pritisk javnosti in skupine konservativnih poslancev v parlamentu, ki ne pripadajo vladni stranki. »Svenska Dagbladet« javlja, da je parlamentarni odbor konservativnih poslancev v parlamentu, ki ne pripadajo vladni stranki, »Svenska Dagbladet« javlja, da je parlamentarni odbor konservativnih poslancev izdelal načrt, po katerem naj bi se velikemu pomanjkanju premoga, ki vlada v Angliji, odpravilo s povečanjem proizvodnje. Ustanovljen bo baje poseben urad za nadzorstvo nad proizvodnjo premoga, ki mu bo poverjena naloga reorganizacije britanske premogovne indus-

trije, ki je v svojem tehničnem ustroju skrajno zastarela. Urad naj bi poleg tega prejel tudi propagando v prilogi protovojni štrednji s kurivom in električno energijo.

## Šele 130 ladij

Buenos Aires, 19. maja. s. Ameriška komisija za gradnjo ladij, ki bi morala do leta 1943. poskrbeti za gradnjo 2.300 ladij, je objavila, da je bilo doslej zgrajenih šele 130 ladij.

## Ameriški stroški za vojno

Buenos Aires, 19. maja. s. Iz uradnega ameriškega vira se doznava, da so znašali stroški za vojno v aprilu 3 milijarde in 400 milijonov dolarjev.

## BITKA TANKOV PRI HARKOVU

Pred zaključkom borb na polotoku Kerču — Velik uspeh nemških podmornic v ameriških vodah

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 18. maja. Vrhovno poveljstvo nemške vojske je objavilo danes naslednje poročilo:

Na polotoku Kerču so ostanki poraženega sovražnika kljub obupnemu odporu pred uničenjem.

Na področju pri Harkovu so dovedli naši protinapadi do bitke tankov, v kateri je bilo uničenih 55 sovražnikovih oklopnih voz. Nadaljnjih 54 sovjetskih oklopnih voz je bilo onespособljenih za boj z napadi iz zraka.

V odseku pri Ilmenskem jezeru so oddelki bojnih letal izvedli uničujoče udarce proti zakloniščem sovražnikovih čet in oskrbovalnim kolonom.

Na Laponskem je bilo z napadom osvojen nadaljnje ozemlje.

V zaledju so razbile madžarske čete v večdnevni boj skupino sovražnikovih sil, obstoječo iz boljševiških tolp.

Na morju pri Murmanskem so pogodila letala z bombami v polno 5 velikih transportnih parnikov.

Nad Malto je bilo sestreljenih 5 angleških letal.

Kakor je bilo objavljeno s posebnim poročilom, so potopile nemške podmornice ob vzhodni obali Severne Amerike, na Karibskem morju in pred ustjem Mississippija 17 sovražnikovih trgovskih ladij s skupno 105.000 br. reg. tonami. Dve nadaljnji ladij sta bili hudo poškodovani s torpednimi zadetki.

Ob angleški južni obali so bombardirala lahka bojna letala z dobrim učinkom pristaniška področja v Folkestonu in Hastingsu. Pred nizozemsko obalo so čolni za iskanje min in stražni čolni v boju z angleškimi brzimi čolni poškodovali s topniškim ognjem enega izmed sovražnih čolnov.

Ob obali Rokavskega preliva so sestrelili nemški lovci brez lastnih izgub 5 angleških letal.

V noči na 18. maja so močne angleške letalske skupine brezuspešno napadle križarko »Princ Evgen«. Bile so odbite z zelo težkimi izgubami. Križarka je skupno s spremljajočimi jo ladjami sestrelila 7, protiletalsko topništvo pa 22 napadajočih bombnikov, tako da je sovražnik pri tem napadnem poizkusu izgubil polovico svojih letal.

Dva angleška bombnika sta bila sestreljena nad Nemskim zalivom in nad Vzhodnim morjem. Tako je izgubilo angleško letalstvo večeraj in v pretekli noči pri svojih poizkusih napadov na nemške pomorske sile, na zasedeno ozemlje, kakor tudi na nemško obalo skupno 52 letal. V teh bojih smo izgubili samo tri lastna lovska letala.

Pri uspehih nemških podmornic pred Ameriko se je posebno odlikovala podmornica korvetnega kapitana Schachta.

Višji stražmojster oddelka napadalnih topov Müller je sestrelil 17. maja 11 sovražnikovih oklopnih voz.

## Strahovit spopad

Berlin, 18. maja. s. O srediti bitki tankov, ki vihra vzhodno od Harkova, piše poročevalec lista »Zwölftuhrblatt« med drugim:

Čeprav so se sovjetske čete pri svojih brezplodnih zimskih napadih močno izčrpale, skušajo sedaj znova približati se Harkovu, izvajajoč obupne ofenzivne akcije. Opisujejo enega izmed takšnih napadov, pripominja dopisnik: »Okoli 4.30 zjutraj je topniški ogenj sovražnika dosegel svoj višek. Vsa žrela topov do največjih kalibrov so obdelovala naše postojanke z granatami. Kmalu nato je nastopilo tudi sovjetsko letalstvo. Zemlja se je tresla kakor ob potresu. Tedaj so se nenadoma pojavili na obzorju, naprej v komaj vidnih obrisi, sovjetski napadalni tanki in sicer v skupinah po trije, toda njihovo število je vedno bolj naraščalo in komaj so se prvi tanki pokazali očem v vsem obsegu, že so za njimi vstajale sence novih oklopnih vozil. Njihovo število je začelo postajati vznemirljivo, toda že so nastopile naše protitankovske baterije s svojim naglim in točnim streljanjem. Protitankovski pionirji so z ročnimi granatami in lahko premakljivimi protitankovskimi minami učinkovito podprli obrambo topniških tovarišev. Že so prve skupine sovjetskih oklopnih vozil tik pred našimi črtami imobilizirane in požgane. Tu in tam se kateri tank premetava po terenu, kakor da bi si hotel sam skopati svoj grob; napredovati ne more več. Nato so prišli na vrsto pehotni oddelki, ki so se spoprijeli na noč. Medtem pa so prišli tudi nemški napadalni tanki, ki so se začeli premikati proti sovražnim kolonom in se z njimi spoprijemati v strahovitih dvo bojih.

Na začetku te sovjetske spomladanske ofenzive, poudarja nadalje nemški vojni poročevalec, se bitka okoli Harkova razvija za nas ugodno. Dejstvo je namreč, da so morali rdeči samo na majhnem pasu tega odseka pustiti na terenu nič manj ko 37 tankov. Poskus preboja naše bojne črte je bil preprečen. Nato so naše čete posegle v borbo. Naši protinapadi so bili v vseh podrobnostih proučeni in v naprej pripravljeni in tako prodirajo sedaj naši tanki proti sovražnim postojankam.

Je nemško letalstvo od 10. do 16. maja skupno z italijanskim letalstvom uničilo 472 sovjetskih letal in 79 angleških letal. Berlin, 19. maja. s. O borbah na skraj-

nem robu polotoka Krime in na področju Harkova do smoti ni bilo nadaljnjih podrobnosti. S pristojne strani se je izvedelo samo, da na področju Harkova nemške čete niso izvedle samo protinapadov, temveč tudi napade in so prizadevale sovražniku najhujše izgube. Nadalje poročajo, da je sovjetsko letalstvo predvečernjim izgubilo 60 aparatov. Od teh je bilo 50 sestreljenih v letalskih spopadih.

## S finskega bojišča

Helsinki, 19. maja. s. Včerajšnje finsko vojno poročilo navaja: Na Karelski ožini običajno delovanje topništva. Na zapadnem področju Aunuske ožine je sovražnik dvakrat napadel, deloma s podporo topništva, toda bil je odbit in s protinapadom pregnan.

Na sovražni strani je padlo 500 ljudi. Na vzhodni fronti in na področju Poventse so bili razpršeni na dveh krajih sovražni oddelki, ki so se pripravljali za napad. V odseku pri Louhiju so finske in nemške čete zavzele nekaj utrjenih postojank. Na tem odseku je sovražnik izvedel protinapade, ki so bili vsi gladko odbiti. Nemški strmoglavci so učinkovito napadli in posegli v borbe na celini.

## Majskijev poziv

Rim, 19. maja. s. Na nekem sestanku v Brightonu je bilo prečitano pismo sovjetskega poslanika Majskega, ki v njem pravi: Borba je prešla v fazo, v kateri je potrebno, da naši državni opravila še večje skupne napore.

## Pol milijona ton ladjevja na morskem dnu

Berlin, 19. maja. s. Od 1. do 17. t. m. so nemške podmornice potopile 98 sovražnih trgovskih ladij s skupno 534.800 tonami. 82 potopljenih ladij s 480.500 tonami je bilo torpediranih na Atlantiku in v vodah Severne Amerike. V treh tednih je bilo potopljenih toliko parnikov, kolikor znaša štirimesečna proizvodnja severnoameriških ladjevalnic.

## Ameriško priznanje

Buenos Aires, 19. maja. s. Iz uradnega ameriškega vira poročajo, da so nemške podmornice v preteklem tednu potopile na zapadnem Atlantiku 16 ameriških parnikov. Pri tem je zgubilo življenje 83 ljudi, dočim 115 mornarjev pogrešajo. S torpedi je bilo zadetih in hudo poškodovanih še več drugih ladij.

## Angleške izgube ob napadu na nemško križarko

Berlin, 19. maja. s. O napadu na križarko »Prinz Eugen« se je izvedelo, da je križarko napadlo 40 do 50 angleških letal. Večina jih je bila prestrežena daleč od obale in v kratkem času je bilo 18 letal sestreljenih. Ostalih 11 letal so kmalu nato setrelili protiletalski in mornariški topovi. Sovražnik je izgubil skupno 29

## Priprave za pohod v Indijo

Japonci so pri Kalevi le še nekaj kilometrov oddaljeni od indijske meje

Tokio, 19. maja. s. Spričo zmage, ki so jo japonske čete dosegle na odseku pri Kalevi blizu indijske meje, se japonske čete zdaj pripravljajo na pohod v Indijo. Medtem ko se očiščevalne operacije v severni Birmi nadaljujejo, so pričeli Japonci okrog Kaleve uničevati preostale angleške čete, ki so jim Japonci ob Irawadyju onemogočili umik.

Tokio, 19. maja. s. Agencija Domei je objavila v poročilu iz Birme, da so japonske čete razpršile angleški oddelke okrog 300 ljudi na odseku pri Kalevi v severni Birmi in prizadevale sovražniku hude izgube. Japonci so napadli tudi kitajske sile na področju Kathe, severovzhodno od Kaleve, pri čemer je sovražnik zopet izgubil okrog 200 ljudi. Tudi med Mandalayem in Lasiom se operacije nadaljujejo ugodno za Japonce. Iz pristojnega vojaškega vira se je izvedelo, da se Japonci zdaj nahajajo na odseku pri Kalevi samo 6 km oddaljeni od indijske meje.

## Japonski plen v Hopeju

Tokio, 19. maja. s. Poveljnik japonskega ekspedicijskega zbora na Kitajskem je objavil, da so japonske čete v mesecu aprilu pri očiščevalnih operacijah v pokrajini Hopej in proti silam Čungkinga na polotoku Santungu ter vzdolž Rumene reke dosegli nove velike uspehe. Ujetih je bilo 16.492 ljudi, 14.363 ljudi je padlo. Japonske sile so se okrog 300krat spopadle s sovražnikom. Med ujetniki je okrog 2000 komunistov. Plen je bil znaten in obsega 77 strojníc, 54 moznarjev, več tisoč ročnih granat, nad 10.000 pušk in ogromno množino streliva.

## Operacije proti kitajskim komunistom

Sanghaj, 19. maja. s. Kljub slabemu vremenu so japonske sile 16. in 17. maja izvedle energične vojne operacije proti kitajskim komunističnim silam ter so prizadevale hude udarce. Diviziji pod poveljstvom generala Lienpokena v dolini reke Li na jugu pokrajine Sansi,

## Zadrede angleške propagande

Lizbona, 19. maja. Angleška propaganda se je v razdobju od Dunkerquea do bitke na Koraleim morju specializirala v porazih. Tako je Dunkerque postal »najbolj slavna stran v zgodovini britanske vojske«, bitka na Koraleim morju pa velika anglosaska zmaga.

Istih metod se skušajo zavezniški posluževati tudi glede bitk na vzhodnem bojišču, a prav tu so težave največje. Ni namreč mogoče prikazovati javnosti umikov in begov sovjetskih vojakov kot strateških uspehov. Zato stori anglosaska propaganda, kar pač mora v takšnih okoliščinah storiti.

Poraz sovjetske vojske na polotoku Kerču je očiten. To so bili prisiljeni priznati tudi Rusi sami. Britanski propagandi ni ostalo drugega, kakor da se poslužijo svoje stare priljubljene formule: »Umik v popolnem redu na nove postojanke«. Prav tako, kakor se je to zgodilo na Malaškem polotoku in v Birmi...

Vsekakor pa je splošni ton angleških listov glede vojaških operacij v Rusiji manj optimističen. Očitno pripravljajo počasi javnost na možnost novih neugodnih vesti in vojaški strokovnjaki se trudijo, da bi podali čim mogoče objektivno splošno sliko o položaju na tem bojišču. Tako pišejo med drugim, da je Petrograd, čim se je led stalil, znova popolnoma obkrojen in brez prometnih zvez z ostalo Rusijo. Pripominjajo tudi, da pričakujejo branilci mesta v najkrajšem času, čim bo namreč vreme dopuščalo, silovit napad nemških in zavezniških čet. (Stampa Sera).

## Smrt nemškega admirala

Berlin, 19. maja. s. V Kielu je umrl 64 let star admiral Ivan Oldekopp, bivši član glavnega stana nemške admiraltete. Sodeloval je v akciji pri Scapaflowu. Po svetovni vojni je od leta 1927 do 1931 poveljeval nemški mornarici.

## Koncentracija sil

pri nemških bankah

Berlin, 19. maja. s. V skladu z načrtom o koncentraciji vseh sil so se velike zasebne nemške banke odločile opustiti za dobo vojne 10 odstotkov svojih podružnic. V maju bo v vsej Nemčiji zaprtih 220 bančnih podružnic. Največ jih odpade na nemško glavno mesto, kjer bo opuščenih 125 podružnic. Enak ukrep bodo izvedle takzovane ljudske zadržne kreditne banke.

»Deutsche Allgemeine Zeitung« pravi, da ni treba precejevati številčne obsežnosti osebja, ki bo na ta način na razpolago v vojne namene. V opuščenih podružnicah kakor tudi v vseh centralah je bilo osebje reducirano že do skrajnosti. Večina jih bo premeščena v druge centrale in podružnice, da bodo zmagovalce povečano delo.

## Izgube sovražnega letalstva nad Port Moresbyjem

Tokio, 19. maja. s. Poročajo, da je japonsko letalstvo pri operacijah nad Port Moresbyjem od 12. do 17. t. m. sestrelilo 13 sovražnih letal, 6 pa uničilo na tleh.

## Svarilo avstralskega zunanjega ministra

Bangkok, 19. maja. s. Avstralski zunanji minister Evatt je imel govor po radiu in je opozoril, da se pomen Pacifika ne sme podcenjevati. Dejal je:

Ce bomo še kaj izgubili, bomo vse izgubili. Za seboj imamo dolgo vrsto katastrof. To se mora nehati. Ce bomo še kaj izgubili, lahko vse izgubimo. Evatt se je obrnil na Angleže ter je dodal, da je bitka za Avstralijo isto, kar je bila bitka za Anglijo in da Avstralija zahteva, da se smatra pacifiška fronta za izredno važno.

## Komunistični vohuni na Japonskem

Tokio, 19. maja. s. Listi objavljajo poročilo pravosodnega ministristva o aretacijah v zvezi z neko vohunsko afero. Skupina vohunov je bila v zvezi s kominternom in so bili v njej japonski in tuji komunisti. Japonski člani organizacije pripadajo skoraj vsi višjim slojem. Zbrani material sestavljajo v glavnem zaupne informacije o državnih tajnostih. V komentarju ministristva za pravosodje in notranjega ministristva se navaja, da so vohuni delovali več let in da bo uvedena strožja kontrola, da se take stvari v bodoče ne bi ponavljale.

## 500 žrtev potresa v Ekvadorju

Santiago, 19. maja. s. Katastrofa ob potresu v Ekvadorju je mnogo hušja kakor se je prvotno mislilo. Število žrtev je doseglo že okrog 500 ljudi. Vasi Rio Chincio in Bellavista sta bili popolnoma porušeni, mnogo drugih vasi je bilo pa hudo poškodovanih.





